

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, mob. +370 667 25 580, +370 609 54 675, el. p. siauliai@vaistaiga.lt

Radviliškio rajono savivaldybės tarybai

2025-01-09 Nr. TR5-1-(5.5.E)

Kopija
Radviliškio rajono savivaldybės merui
Kazimierui Račkauskui

**TEIKIMAS
DĖL RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
2015 M. SPALIO 6 D. PRIIMTO SPRENDIMO NR.T-108 „DĖL MOKESČIO NUSTATYMO UŽ
SPECIALIOJO LEIDIMO IŠDAVIMĄ“ NUOSTATŲ**

Radviliškio rajono savivaldybės taryba 2015 m. spalio 6 d. priėmė sprendimą Nr.T-108 „Dėl mokesčio nustatymo už specialiojo leidimo išdavimą“ (toliau-Sprendimas). Sprendimo 1 punktu nuspręsta: „Nustatyti mokestį už specialiojo leidimo, suteikiančio teisę transporto priemonei stovėti kelio ženklo Nr.531 „Rezervuota stovėjimo vieta“ galiojimo zonoje, išdavimą vienam mėnesiui-5 Eur, metams-50 Eur.“

Sprendimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatyme (toliau-Viešojo administravimo įstatymas) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (toliau-Vietos savivaldos įstatymas) nustatytiems principams.

Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas inter alia reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą,

kuris konkuruotų su nustatytoju aukštesnės galios teisės aktuose. Konstitucinis Teismas taip pat yra atkreipęs dėmesį, kad poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis (2014 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Toks reglamentavimas taip pat prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Nei aukščiau minimuose, nei kituose teisės aktuose nėra nustatyta savivaldybės tarybos teisė nustatyti mokestį už specialiojo leidimo, suteikiančio teisę transporto priemonei stovėti kelio ženkle Nr. 531 „Rezervuota stovėjimo vieta“ galiojimo zonoje, išdavimą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentavęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo, nuroydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu (turi remtis įstatymu ir atitikti jo reikalavimus), viešojo administravimo subjektų veikla turi būti vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti virši jant nustatytą kompetenciją (ultra vires), pripažįstami neteisėtais (žr., pavyzdžiui, 2006 m. liepos 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I1-2/2006, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 10, 2006; 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I444-4/2008, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 16, 2008; 2010 m. lapkričio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-1486/2010, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 20, 2010; 2013 m. gruodžio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-2227/2013; 2013 m. gruodžio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2141/2013; 2014 m. rugpjūčio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1523/2014).

Lietuvos Respublikos Rinkliavų įstatymo (toliau-Rinkliavų įstatymas) 11 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodoma, kad savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už naudojimąsi savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti (išskyrus vietas automobiliams statyti prie valstybinės reikšmės kelių, 5–15 m pažymėtoje atkarpoje prie valstybės įstaigų, institucijų ir tarnybų, taip pat vietas, kurias nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į saugumą, tarptautinį protokolą ar kitus viešuosius interesus užtikrinančius reikalavimus; taip pat išskyrus automobilių, kuriuos vairuoja ar kuriais vežami asmenys su negalia, turintys jiems išduotą asmens su negalia automobilio statymo kortelę (savivaldybės taryba gali nustatyti šios išimties taikymo sąlygas ir tvarką), ir mokyklinių autobusų statymą savivaldybės tarybos nustatytoje nerezervuotose mokamose vietose automobiliams statyti ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos transporto priemonių, naudojamų saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų apsaugai, statymą). To paties įstatymo 12 straipsnyje nurodoma, kad Savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus.

Sprendimas priimtas nesivadovaujant Rinkliavų įstatymo nuostatomis, nenustatytos vietos automobiliams statyti, už kurių naudojimąsi būtų galima nustatyti vietinę rinkliavą, nepatvirtinti vietinės rinkliavos nuostatai, todėl nustatytas mokestis už specialiojo leidimo išdavimą negali būti laikomas vietine rinkliava.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Radviliškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 6 d. sprendimo Nr.T-108 „Dėl mokesčio nustatymo už specialiojo leidimo išdavimą“ panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Radviliškio rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Radviliškio rajono savivaldybės tarybos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis